לקיוהא דפירא בעיניה הבא ליתא לקיוהא דפירא בעיניה: אין צולין את הפסח וכו'. מעשה לסתור? חסורי מיחסרא והכי קתני: ואם אסכלא מנוקבת מותר ואמר רבי צדוק מעשה בר"ג שאמר לטבי עבדו צא וצלה לנו את הפסח על האסכלא מנוקבת בעא מיניה רב חיננא בר אידי מרב אדא בר אהבה *תנור שהסיקו בקליפי ערלה וגרפו ואפה בו את הפת לדברי האוסר מהו? א"ל הפת מותרת, א"ל: והאמר רב חיננא סבא אמר רבי אסי אמר רבי יוחנן תנור שהסיקו וגרפו וצלה בו את הפסח אין זה צלי אש ישנאמר °צלי אש °צלי אש, צלי אש שתי פעמים, דגלי רחמנא צלי אש, צלי אש שתי פעמים הא לא גלי רחמנא הוי אמינא צלי אש הוא? א"ל גלי רחמנא התם וילפינן מינה ואי בעית אימא התם טעמא דכתב רחמנא צלי אש שתי פעמים הוה אמינא אאש קפיד רחמנא ואפילו גרפו נמי צלי אש הוא אבל הבא אעצים דאיסורא קא קפיד רחמנא, והא ליתנהו. ת"ר חתכו ונתנו על גבי גחלים - רבי אומר אומר אני שזה צלי אש רמי ליה רב אחדבוי בר אמי לרב חסדא מי אמר רבי גחלים אש נינהו ורמינהו מכות אש אין לי אלא שנכוה באש, *נכוה בגחלת, ברמץ, בסיד רותח, בגפסים רותח, וכל דבר הבא מן האור לאיתויי חמי האור מניין? ת"ל מכוה, מכוה ריבה טעמא דרבי רחמנא מכוה, מכוה הא לא רבי רחמנא מכוה-מכוה גחלים לאו אש נינהו א"ל גחלת של עץ לא איצטריך קרא לרבויי, כי איצטריך קרא לגחלת של מתכת גחלים של מתכת לאו אש הוא, והא גבי בת כהן דכתיב °באש תשרף" *ואמר רב מתנה פתילה של אבר היו עושין לה? שאני התם דאמר קרא באש תשרף-תשרף-לרבות כל שריפות הבאות מן האש, וכ"ש אש עצמה דנקיט לה חבילי זמורות ונקלה? אתיא שריפה-שריפה מבני אהרן מה להלן שריפת נשמה וגוף קיים אף כאן שריפת נשמה וגוף קיים, דעבדי לה חמי האור? משום דר"נ: *דאמר ר"נ אמר קרא °ואהבת לרעך כמוך" ברור לו מיתה יפה, וכי מאחר דאיכא רב נחמן, גזירה שוה למה לי? אמרי אי לאו גזירה שוה ה"א שריפת נשמה וגוף קיים-לאו שריפה היא, ואי משום דרב נחמן, ניפוש לה חבילי זמורות טובא, כי היכי דתמות בעגלא, קמ"ל, ואלא באש לא? לאפוקי אבר מעיקרו, אמר ליה רבי ירמיה לרבי זירא וכל היכא דכתיב "באש תשרף"-לרבות כל שריפות הבאות מחמת אש הוא, והא גבי פרים הנשרפים דכתיב °ושרף אותו על עצים באש" ותניא באש ולא בסיד רותח ולא בגפסים רותח? א"ל הכי השתא התם כתיב באש והדר תשרף-לרבות כל שריפות הבאות מחמת האש, הבא כתיב ושרף אותו על עצים באש-לבסוף אש, למימרא דאש אין מידי אחרינא לא, התם נמי כתיבא שריפה לבסוף-דכתיב על

ונרפו ואפה בו את הפת מהו. תימה לריב"ל מאי קבעי הא קתני סיפא (ג) בשלה ע"ג גחלים דברי הכל מותרת ואפי' למאן דמוקי התם בגחלים עוממות לא גרע חומו מחוס חרס התנור שגרפו ואינרך ר"י שאני גחלים שאין חומן בא מחמת השלהבת אלא מחמת עצמן ועפרא בעלמא הן אבל חוס התנור שגרפו מחמת חוס שלהבת התבוקה בא שהוא איסור גמור הילכך מיבעי ליה ותימה לר"י כיון דהפת אסור כשהבוקה כנגדו ותוס הבוקה אסור א"כ כשגרפו ואפה בו את הפת נמי יהא אסור הפת ופי' ר"י דאפילו כשהבוקה כנגדו לא אסור אלא מדרבנן ולא משמע כן בשמעתין וגם לא הוה שייך לפלוגי לי' יש שבח עצים בפת אי לא וכירושלמי דייק כשהפסח נצלה בתנור והגחלים תחתיו הלא חוס התנור כמו כן מבשלו והוי צלי מחמת דבר אחר ומפרש כי איכא אש האש כח התנור והתנור מלרף חוס הגחלים שלא יתפזר: **אין** לי אלא שנכוה באש מנין כו'. אע"ג דשחין ומכוה שוין לכל דבר דשחין ומכוה ממתיקים בשבוע אחד בשיער לבן ובפשיון מ"מ נפקא מינה לענין לירוף דשחין ומכוה אין מלטרפין: **נכוה** בגחלת בגפסים כו'. תימה מה בין גפסים רותח וסיד לחרסו של תנור דאמרינן לעיל מעטמא דכתב רחמנא צלי אש שני פעמים הא לאו הכי צלי אש קרינא ביה והכא אילטריך סיד וגפסים רותח ריבוייא אבל מאש לא הוה ידענא: **הא** לאו הכי גחלת לא איקרי אש. נראה לרשב"א דהוה מלי למימר גלי רחמנא במכוה וגמרינן מינה ולא אילטריך לשנויי בע"א אלא מאש לשון אחרון לעיל מיהו תימה אמאי לא משני דרבי חייבי בגחלים לוחשות והכא לא אילטריך לרבויי אלא עוממות דלא איקרי אש כדמוכח בסמוך וי"ל הא דגחלת דקרא היינו עוממות סתם גחלת דמשנה ודברייתא הוי לוחשות: **באש** תשרף לרבות כל שריפות. דמשרף ריבויא הוא דהוה מלי למיכתב באש תמות: **למעוטי** אבר מעיקרו. הקשה ה"ר יוסף נימא בתם פרט תשרף כלל ונעשה כלל מוסף על הפרט ורבי כל מילי ואפילו אבר מעיקרו דלא דמי לפרט וי"ל דכלל דתשרף קאי אפרט כלומר במה תשרף בתם הלכך לא מרבינן מתשרף אלא דומיא דתם קאי עילויה והוי כלל הצריך לפרט דאמרינן בכיסוי הדם (חולין דף פח:) דאין דנין אותו בכלל ופרט ריב"ל. והקשה רבינו יעקב דאורליי"ש אמאי אילטריך קרא למעוטי אבר מעיקרו הא שמעינן ליה מדאילטריך לא תבערו למעוטי שאין שריפת בת כהן דוחה שבת מכלל דאין יכול לשורפה באבר מעיקרו דאי יכול לשורפה בו א"כ פשיטא דלא דחיא שבת כיון דיכול לעשות בלא דחיית שבת ואומר ר"י דלא פירכא היא כלל דאילטריך קרא היכא דליכא אבר מעיקרו דאי לא תימא הכי תיקשי אמאי אילטריך קרא דלא דחי שבת כיון שיכול להרתיח פתילה של אבר מערב שבת: [ועיין תוס' יבמות ו': ד"ה טעמא]:

תלמוד

נקיוהא דפירא. לוגדו"ר טעם הפרי עומד בו שלא הוציאו ממנו כלום ואפ"ש שהוחלש מאליו ונתקלקל טעמו, מוציא דס, שכלו בקרבו: הכא ליתא לקיוהא דפירא בעיניה. שבלעו לגי הלשון: מנוקבת. עשויה כבריחים כעין שלש ויש חלל גדול בין בריח לבריח ונותן השפוד לרוחבו וכל המלה גלה באויר תורה אור שבין שני בריחים שאין בשרו טוגע בברזל: לדברי האוסר. בפרק כל שעה [כו:] רבי אומר הפת אסורה: מהו. הלא אין שבח עצים בפת: גלי אש. קרינא ביה ונבי עלי איסורא מיהא ניתסר דהתם לא כתיב מיעוטא: אאש קפיד רחמנא. וחוס התנור מולדת אש הוא ואש תתן בו בגד בשרף ונעשה פחם ואש: הבכו. לפסח ולא הבדיל אלא חתכו בשנים ושלשה מקומות למהר לגייתו לחיבקר"ליר בלע"ז: ברמץ. אפר רותחת: גפסים. מין סיד הוא: מניין. שנידון מאוה מכוה ולא משוה שחין ואף על פי שמכוה ושחין שוין בטומאתן נפקא מינה דאלי גרים מכת מכוה מחמת אור ואלי גרים מכת שחין שהוא לקות חוס אחר שלא היה מחמת האור אין מלטרפין בהכל שוחין (חולין דף מ:) מפרש: פסילס של אבר. מחיכו וזוקן לאוך פיה: בשרף. כל מיני שריפה משמע מדלא כתיב באש ונשתוק: וכ"ש אש. לשון קושיא הוא: בני אסרן שריפה נשמה וגוף קיים אוש. בסנהדרין (דף נב:) כמין ב' חוטין של אש נכנסו להן בחוטמיהן: אמי אסור. רותחין דהוי כמי שריפת נשמה וגוף קיים: גזירה שוה. מבני אהרן למה לי תיפוק מהכא דלא מקפינן חבילי זמורות דהא דכרור ליה מיתה יפה בעינן: אי לאו גזירה שוה אש אש אמינא. על כרחך אש ממש קאמר להקיש חבילי זמורות בעינן דאיכא שריפת נשמה וגוף קיים, וקרא שריפה אצלרכה, ואי משום דרב נחמן - דבעינן מיתה יפה ה"א נפיש לה חבילים טובא ורבו לה היסק גדול שתמות מהר: קא משמע לן. גזירה שוה דשריפת נשמה וגוף קיים אמי שריפה היא וכיון דשריפה היא דרב נחמן לאפוקי זמורות ורותחין (ת): אלא באש נמי. דמופיני לרבות כל שריפות: אבר מעיקרו. שמוליאין אותו מן הקרקע רותחת הוא בלא תולדת אש: ולא סיכא דכתיב אש. וכתב אמי שריפה בהדיה לרבויי כל שריפות אחת בתמיה: סכא. כיון דכתיב שריפה בריבוי ומשמע כל שריפות והדר כתב אש-משמע דוקא אש קאמר: על

עין משפט נר מצוה

יא א מיי' פ"ח מהל' ק"פ הלכה ס:

יב ב מיי' פי"ז מהלכות מאכלות אסורות הלכ' כב טור"ש יו"ד סי' קמב סעיף ד:

יג ג ד מיי' פ"מ מהל' ק"פ הלכה י:

יד ה מיי' פ"ה מהל' עומאת צרעת הלכ' ח:

טו ו מיי' פט"ו מהל' סנהדרין הלכה ג:

רבינו חננאל

התם איתא לקיוהא דפירא כו' רבינא אמר אע"ג דלא אסיק חיליה אסור אי אשתיק דלית ביה שורקי דדמא וקיילא כרבינא ולהתרמא: **מתני'** אין צולין את הפסח על האסכלה ואם היתה אסכלה מנוקבת מותר ומבעי לן אליבא דמאן דאסר לצלות את הפסח על האסכלה דסבר כיון שאין האש בעצמה מרבבת אותו אין צלי אש: תנור שהסיקו בקליפי ערלה ונרפו ואפה בו את הפת לדברי האומר צליית הפסח באסכלה מהו אמר ליה רב אדא הפת מותרת. איני והאמר רבי יוחנן תנור שהסיקו ונרפו וצלה בו את הפסח אין זה צלי אש ישנאמר צלי אש צלי אש שתי פעמים הוה אמינא אאש קפיד רחמנא ואפילו גרפו נמי צלי אש הוא אבל הבא אעצים דאיסורא קא קפיד רחמנא והא ליתנהו. ת"ר חתכו ונתנו על גבי גחלים רבי אומר אומר אני שזה צלי אש רמי ליה רב אחדבוי בר אמי לרב חסדא מי אמר רבי גחלים אש נינהו ורמינהו מכות אש אין לי אלא שנכוה באש נכוה בגחלת ברמץ בר' מנין ת"ל מכוה מכוה ריבה כלומ' שינה ושלש הכתוב מכוה לרבות כל מכוה מחמת אש מוריבא דקרא ש"מ נחלת לאו אש היא ושנינא כי קא מרבי קרא נחלת של מחכת אבל נחלת [של] עץ וראי אש היא איני דנחלת של מחכות אינה אש והא בת כהן דכתיב בה באש תשרף [וא"ר מתנה פתילה של אבר היו] ושאני התם דאמר קרא באש תשרף מדלא כתיב ושרף באש דמשמע אין שריפה עולה לה אלא באש אלא כתב רחמנא באש תשרף לרבות כל שרפה הבאה מכח האש ואע"פ שאינה אש בעצמה אבל פרים הנשרפים דכתיבא האש אחד שריפה שנאמר ושרף אותו על עצים באש אין שריפה עולה לה אלא באש עצמו לסעם ציר רותח וגפסים רותחים וכיוצא בה: מ' הייא מהרה נ"א לעגל והוא מהרה חילקם בלשון אבל הפתרון אחד:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה קמ"ל וכו' לאפוקי זמורות ורותחין ר"נ גרלה לפנ"ד דסלי ליפנא דרס"י לדדין וכ"ק מפרשין וכ"ק דאסלי דרב נחמן כהדי ג"ם לאפוקי זמורו' ורותחין דזמורות ממעטינן לה מנ"ם ורותחין מדרב נחמן: (ב) תוס' ד"ה וגרפו וכו' קתני בסיפא ר"נ נפרק כל שעה דף כ"ו ע"ב:

[חולין מ:]

* אלמר הסגר"ים לאפוקי זמורות (ב) מסמלרות לשלה רבי סנהדרין נב:

סנהדרין מה: וש"ם ר"ל ר"נ אמר רבה בר אמוס]

ויקרא ד:יב והוציא את כל הפר אל מחוץ למחנה אל מקום טהור אל שפך הדשן ושרף אותו על עצים באש אל שפך הדשן יישרף

נוטה הזכות חוס תנור הזכות לגי: נוטה בחוס לאוכלי תנור (אלא לגי): שנלה בחוס תנור הזכות

נוטה (דף ז' ע"ב) ב' סתירות משני מקומות לשלה רבי בגמלה איקרי אש

ב' שנים נסתיר כאמרה

(בדאיה) 3 שנים נסתיר הטניה

מתנה ב' בדאיה בכה פיגלא בה כהן - אם אמרה בכה לתלמיד בא לבהות כל שריפות הבאות מן האור

לה (זה הכהן)